

مفاهیم سرمایه‌گذاری

انواع سرمایه‌گذاران

سرمایه‌گذاری که در بازارهای معامله اوراق بهادار وجود دارند متنوع و به شرح زیرند:

(۱) **اشخاص حقیقی:** گروهی هستند که بیشتر به امید انتفاع از سرمایه‌گذاری اقدام به خرید یا فروش اوراق بهادار می‌کنند. در برخی موارد، وقتی سرمایه این افراد زیاد باشد، ممکن است هدف دیگری همچون به دست گرفتن کنترل شرکت‌ها از طریق خرید درصد بالایی از سهام آنها را نیز دنبال کنند.

(۲) **اشخاص حقوقی:** این اشخاص که معمولاً به دلیل وسعت عمل و حجم منابع مالی، تأثیر بسزایی در بازار سرمایه دارند، متنوع و برخی از مهم‌ترین آنها به شرح زیرند:

۲-۱- **بانک‌ها:** مؤسساتی هستند که معمولاً به دو دلیل وارد بازار می‌شوند. اول که بیشتر رایج است، کسب بازده از وجوهی است که به شکل سپرده نزد آنان قرار دارد و دوم، که معمولاً تابع شرایط خاصی است عبارت است از ایجاد و حفظ بازاری سیال و نقدینه برای اوراق بهادار. در این نقش بانک‌ها از طریق عرضه یا تقاضای اوراق بهادار هنگامی که برای آنها عدم تعادل وجود دارد، نقش متعادل کردن بازار را ایفا می‌کنند.

۲-۲- **شرکت‌های بیمه:** شرکت‌های بیمه با دودسته جریان وجوه مواجه‌اند: جریان ورودی که معمولاً شامل حق بیمه‌های وصولی بابت موضوعات بیمه اشخاص و غیر اشخاص می‌گردد و جریان خروجی که عمدتاً شامل خسارت‌های پرداختی، پس‌انداز عمر افراد و نظایر آن است. برای اینکه بین این دو جریان تعادلی مطلوب برقرار شود، شرکت‌های بیمه معمولاً سعی می‌کنند بخش عمده‌ای از وجوه خود را سرمایه‌گذاری کنند. یکی از بازارهای جذاب برای این قبیل شرکت‌ها، بازار اوراق بهادار می‌باشد. شرکت‌های بیمه معمولاً به لحاظ حجم قابل توجه منابع مالی، تأثیر بسزایی در این بازار دارند.

۳-۲- صندوق‌های بازنشستگی: این مؤسسات نیز مانند شرکت‌های بیمه با دودسته جریان وجوه مواجه‌اند؛ یک دسته وصولی‌های مربوط به کسور بازنشستگی افراد که غالباً در مقایسه با جریان خروجی وجوه، رقم کمی است و دسته دوم پرداخت‌های مربوط به حقوق بازنشستگی که معمولاً رقم قابل‌توجهی می‌باشد (جریان خروجی). صندوق‌های بازنشستگی برای ایجاد تعادل بین این دو جریان ورودی و خروجی، وجوه در دسترس خود را برای کسب بازده و تقویت جریان ورودی به اشکال مختلف سرمایه‌گذاری می‌کنند که سرمایه‌گذاری در انواع اوراق بهادار یکی از رایج‌ترین آن‌ها می‌باشند. این مؤسسات نیز به دلیل منابع قابل‌توجه مالی، تأثیر بسزایی در بازار دارند.

۴-۲- شرکت‌های سرمایه‌گذاری: شرکت‌های سرمایه‌گذاری مؤسساتی هستند که از طریق فروش سهم و برخی موارد، اوراق قرضه، منابع مالی پس‌انداز کنندگان و افراد را جمع‌آوری کرده، و آن‌ها را در سهام و اوراق قرضه سایر شرکت‌ها سرمایه‌گذاری می‌کنند. اهمیت این مؤسسات در این است که افراد، با پس‌انداز اندک خود، شاید به راحتی نتوانند در اوراق بهادار موردنظر خود سرمایه‌گذاری کنند اما این قبیل شرکت‌ها، با یک کاسه کردن وجوه، آن‌ها را در اوراق بهادار متنوع سرمایه‌گذاری و معمولاً بازدهی بیشتر از این مجموعه عاید می‌کنند.

۵-۲- شرکت‌های دارنده یا مادر: شرکت‌های مادر یا دارنده، شرکت‌هایی هستند که سهام یک یا چند شرکت فرعی را به منظور کسب کنترل آن‌ها در جهت تحقق یک هدف مشترک در دست دارند. لازم به ذکر است که سهام کنترل‌کننده لزوماً ۵۱٪ نبوده و حتی ممکن است برای شرکت‌هایی که سهام آن‌ها به طور گسترده‌ای پراکنده شده، این میزان حتی کمتر از ۱۰٪ باشد. از آنجاکه در بازار بورس اوراق بهادار، به خاطر معاملات مستمر سهام، تغییرات مالکیتی رخ می‌دهد لذا این شرکت‌ها به منظور حفظ موقعیت کنترلی خود دائماً در بازار حضور می‌یابند.

۶-۲- شرکت‌های کارگزاری: واسطه‌های مالی هستند که بین خریداران و فروشندگان اوراق بهادار، نقش تسهیل‌کننده مبادله را بر عهده دارند. در ایران، اساسنامه این شرکت‌ها به آن‌ها اجازه داده تا میزان ۲۰٪ حجم معاملات، مشروط بر اینکه از میزان سرمایه آن‌ها تجاوز نکند، برای خود خرید و فروش کنند.

۷-۲- سایر اشخاص حقوقی: معمولاً شرکت‌ها وجوه مازاد خود را جهت کسب بازده در اوراق بهادار سرمایه‌گذاری می‌کنند. بعضی اوقات نیز خرید بخشی از اوراق بهادار (سهام عادی یا ممتاز) یا تمام آن، به امید جذب یا ادغام شرکت موردنظر در راستای اهداف رقابتی شرکت اصلی می‌باشد.